

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу Стойка Василя Володимировича «Хірургічне лікування хворих із переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки на фоні тиреотоксикозу», подану на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю

Актуальність теми. Дисертаційне дослідження присвячено актуальному завданню сучасної травматології та ортопедії — підвищенню ефективності хірургічного лікування пацієнтів із переломами вертлюгової ділянки стегнової кістки, що перебігають на фоні тиреотоксикозу, та вдосконаленню методів реабілітації.

Тема дисертаційного дослідження, яку обрав автор, актуальна і має медико-соціальне значення, що пов'язано зі збільшенням кількості пацієнтів із вказаною патологією через підвищення в структурі населення земної кулі людей літнього віку. Крім того, слід зазначити, що переломи кісток сьогодні залишаються найважчим ускладненням остеопорозу, який, за інформацією ВООЗ, за своєю значущістю посідає четверте місце після серцево-судинних й онкологічних захворювань, ендокринної патології. Разом із загальновідомими факторами (менопауза, вживання глюкокортикоїдів, дефіцит кальцію, вітаміну D тощо), які призводять до зростання частоти переломів, що виникають внаслідок низькоенергетичної травми (остеопоротичних), на пильну увагу заслуговує порушення функції щитовидної залози, оскільки дисбаланс тиреоїдних гормонів спричинює втрату кісткової тканини.

Зв'язок роботи з науковими темами. Дисертаційну роботу виконано згідно з планом науково-дослідних робіт Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України» відповідно до договору про наукову співпрацю між Державним вищим навчальним закладом «Ужгородський національний університет» МОН України та Державною установою «Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І. Ситенка

Національної академії медичних наук України. Під час виконання НДР «Розробити методики ендопротезування кульшового суглоба при наслідках травм кульшової западини та проксимального відділу стегнової кістки», (шифр теми ЦФ.2015.4.НАМНУ, держреєстрація № 0115U003025) автор дисертації зробив внесок у теоретичні та практичні розробки.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в з'ясуванні на підставі вивчення розподілу напружено-деформованого стану за допомогою математичного моделювання особливостей використання фіксаторів двох типів (DHS і PFNA) для фіксації вертлюгових переломів у хворих на тиреотоксикоз. У таких пацієнтів виявлені метаболічні порушення в кістковій тканині, які характерні для розвитку гормонального (тиреоїдного) остеопорозу. Встановлено негативні зміни мінеральної щільності кісткової тканини в 93,6 % пацієнтів із тиреотоксикозом, серед яких остеопороз зафіксовано в 63,8 % випадків, остеопенію — у 29,8 %. Автором досліджено й уперше доведено, що застосування інтервальних гіпоксичних тренувань у схемі комплексного лікування хворих на тиреотоксикоз із використанням малоінвазивних методик хірургічного втручання за показниками біохімічних маркерів сприяє зменшенню запально-деструктивних процесів в організмі пацієнтів, покращенню енергетичного обміну, усуненню гіпоксії та ішемії органів і тканин упродовж реабілітаційного періоду.

Практичне значення одержаних результатів. У роботі міститься ряд важливих положень, які обґрунтовані клінічними дослідженнями та стосуються оцінювання соматичного стану пацієнтів, його корекції за необхідності, аналізу показників обміну кісткової тканини та її структурного стану, хірургічне лікування і комплекс реабілітаційних заходів із використанням інтервального гіпоксичного тренування. На підставі цього автором обґрунтовано, запропоновано і впроваджено в клінічну практику алгоритм вибору методики хірургічного лікування переломів вертлюгової ділянки стегнової кістки в пацієнтів із тиреотоксикозом і реабілітаційну

програму з використанням інтервальних гіпоксичних тренувань у післяопераційному періоді й доведено ефективність їх використання

Апробація результатів дисертаційного дослідження. Основні положення дисертаційної роботи представлені та обговорені на з'їздах і науково-практичних конференціях в Україні та за її межами.

Публікації. За матеріалами дисертації опубліковано 9 наукових робіт, у яких повністю відображено основний зміст роботи. Серед них 7 статей у наукових фахових виданнях, 1 патент України, 1 робота в матеріалах науково-практичної конференції.

Загальна характеристика дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота викладена на 178 сторінках друкованого тексту, містить вступ, аналітичний огляд літератури, розділ «Матеріал і методи», три розділи власних досліджень, оцінювання результатів, висновки, список використаної літератури з 212 джерел, із яких 90 викладені латиницею та 122 – кирилицею. Робота ілюстрована 28 таблицями, 44 рисунками.

У вступі чітко обґрунтовано актуальність дослідження, наведено наукову новизну та практичну значимість роботи, особистий внесок автора, відомості про апробацію дисертаційного дослідження.

У *розділі 1* автор виклав наукову інформацію про поширеність, епідеміологію і класифікацію ушкоджень вертлюгової ділянки стегнової кістки, зокрема й у хворих на тиреотоксикоз, підходи до їх хірургічного лікування, вплив тиреотоксикозу на кістковий метаболізм і мінеральну щільність кісткової тканини, можливості медикаментозної корекції порушень обміну кісткової тканини. Окреслив нерозв'язані питання і шляхи їх вирішення.

У *розділі «Матеріал і методи»* наведено характеристику хворих, зрозуміло описано методи дослідження і які завдання вони допомагають вирішити.

Розділи власних досліджень побудовані логічно, в них послідовно розкрито поставлені завдання.

Третій розділ присвячено вивченню особливостей напружено-деформованого стану елементів біомеханічної системи «стегнова кістка – металофіксатор» у разі переломів вертлюгової ділянки й остеосинтезу пристроями двох типів. Для створення варіантів моделей автором використано адекватний сучасний метод математичного моделювання – метод кінцевих елементів, що дало змогу визначити максимальні напруження й зробити адекватні висновки.

У *четвертому розділі* за допомогою біохімічних методик та кісткової денситометрії проаналізовано стан структурно-функціональний стан кісткової тканини пацієнтів, що разом із результатами біомеханічних досліджень стало підґрунтям для створення алгоритму вибору фіксувального пристрою для хірургічного лікування переломів вертлюгової ділянки стегнової кістки у хворих на тиреотоксикоз із урахуванням вираженості остеопоротичних змін за Singh і стадії компенсації соматичних захворювань.

У *п'ятому розділі* наведено підходи до хірургічного лікування хірургічного лікування пацієнтів із переломами вертлюгової ділянки стегнової кістки, що перебігають на фоні тиреотоксикозу, з урахуванням соматичного стану. Охарактеризовано методику реабілітації.

Логічним завершенням роботи став *шостий розділ*, де Василем Володимировичем надано оцінку ефективності лікування хворих на тиреотоксикоз із переломами вертлюгової ділянки стегнової кістки й доведено, що використання малоінвазивних методик хірургічного втручання дало змогу зменшити кількість післяопераційних ускладнень від 22,7 до 3,8 %, а початок ранньої активізації хворих, зокрема й раннє навантаження на кінцівку, — з 4,1 дня до 3,4.

Висновки ґрунтовні, відповідають поставленим завданням, сформульовані коректно та чітко.

У порядку дискусії пропоную деякі питання:

1. Які основні механізми впливу тиреотоксикозу на кісткову тканину та протягом якого часу зберігаються викликані зміни?

2. Якщо за результатами математичного моделювання використання фіксаторів типу DHS та PFNA не перевищує меж міцності та жорсткості, чому в 1 випадку виникло прорізання спірального леза в порожнину суглобу?

3. В чому основний ефект ІГТ та чи доцільно використовувати його в пацієнтів без тиреотоксикозу?

4. На Вашу думку, покращення кісткового метаболізму це вплив тільки ІГТ, чи все таки потрібне комплексне лікування?

5. Чим обумовлені післяопераційні ускладнення у Ваших хворих?

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Стойка Василя Володимировича «Хірургічне лікування хворих із переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки на фоні тиреотоксикозу» за своєю спрямованістю, обсягом досліджень, науковою новизною та практичною цінністю повністю відповідає вимогам п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів ...», які пред'являються до кандидатських дисертацій, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.21 – травматологія та ортопедія.

Офіційний опонент

завідувач кафедри травматології, ортопедії
та ВПХ ФПО Донецького національного
медичного університету МОЗ України,
доктор медичних наук, доцент

Ф.В.Климовицький

Власноручний підпис *Климовицького Ф.В.*

ПІДТВЕРДЖУЮ

Ф.В.Климовицький

дис. консультант

« 23 » 10 2017 р.

*Надійшов до
рази 27.10.17р.*